

การเล่นกีฬาของมุสลิมะฮ์ตามวิถีอิสลาม: กรณีศึกษาสภาพและปัญหาการเล่นกีฬาของครู มุสลิมะฮ์ใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

ซอฮียุลยาลิล บินโม่ง¹ และอิสมาแอ กาเตะ²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาอิสลามศึกษา คณะวิทยาการอิสลาม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเชิงพรรณนาสภาพและปัญหาการเล่นกีฬาของครูมุสลิมะฮ์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ซึ่งการศึกษานี้ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา นำเสนอข้อมูลจากเอกสารโดยการรวบรวมข้อมูลจากตำราเอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติอิสลามว่าด้วยการเล่นกีฬาของมุสลิมะฮ์ตามวิถีอิสลาม และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งชายและหญิง จำนวน 20 คนมาศึกษาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า การแต่งกายในขณะเล่นกีฬาของมุสลิมะฮ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ไม่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลามมีจำนวนน้อยมาก กฎหมายและข้อบังคับในประเทศไทยไม่ได้ห้ามมุสลิมะฮ์แต่งตัวตามหลักศาสนาอิสลามในขณะเล่นกีฬา

คำสำคัญ : โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม; การเล่นกีฬาของครูมุสลิมะฮ์; วิถีอิสลาม; สภาพปัญหา

Muslimah Teachers' Sport in Islamic : A Case Study of State and Problems of Playing Sports by the Muslimah Teachers in the Islamic Private School of Saiburi District, Pattani Province

Sorhibunyalin Binmong¹ and Isma-ie Katih²

¹ A Master student in the department of Islamic studies, college of Islamic Sciences, Prince of Songkhla University Pattani Campus.

² An Asst. Prof. Dr. and an adviser in the department of Islamic studies, college of Islamic Sciences, Prince of Songkhla University Pattani Campus. Email: ali_katih@hotmail.com

Abstract

The objectives of this research are 1) to descriptively study the problems faced by the Muslimah teachers in playing sports in Saiburi District, Pattani Province. The study adopted descriptive as well as analytical method relying on the data collected from books, textbooks and other documents related to Islamic teachings on Muslimah Teachers' sport in Islamic, and the interview of 20 men and women focus groups. The study resulted in finding that the rate of the Muslimah teachers' wearing uniforms in contradiction with Islamic teachings is at very low level. In Thailand the law and regulations concerned do not prohibit Muslimahs' wearing sport uniforms base on religious teachings while playing sports.

Keywords: Islamic Private Schools; Muslimah Teachers' sport; Islamic teachings; the problems faced

ความสำคัญของปัญหา

การเล่นกีฬาสำหรับบรรดาสตรีถือว่าเป็นสิ่งที่อนุมัติในศาสนาอิสลาม ตราบใดที่บรรดาสตรีเหล่านั้นยังยึดมั่นกับกฎเกณฑ์ข้อบัญญัติการกีฬาและหลักเกณฑ์การปฏิบัติที่ศาสนาได้กำหนดไว้ การละหมาดมีการเคลื่อนไหวของส่วนต่าง ๆ จากร่างกายซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่จะทำให้มีร่างกายที่แข็งแรงและสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการละหมาดในยามค่ำคืนเป็นสาเหตุที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้มีร่างกายที่แข็งแรง ดังนั้นร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์นั้น ถือเป็นส่วนหนึ่งจากความปรารถนาของศาสนา ดังอายะฮ์ที่ 60 ในซูเราะฮ์ อัลอันฟาล อัลลอฮ์ ได้ทรงบัญชาในอายะฮ์นี้ให้มีการเตรียมพร้อมด้วย การฝึกยิงธนูหรือขี่ม้า หรือด้วยรูปแบบใดก็ตามที่พวกท่านสามารถทำได้ เพื่อให้เกิดความกลัวต่อผู้ที่ไม่ศรัทธาที่คอยรุกรานพวกท่าน อัลลอฮ์ได้ทรงตรัสความว่า :

(وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لِتَعْلَمُوهُمْ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ)
(الْأَنْفَالُ: 60)

ความว่า “และพวกเจ้าจงเตรียมไว้สำหรับป้องกันพวกเขา¹ สิ่งที่พวกเจ้าสามารถ อันได้แก่กำลังอย่างหนึ่งอย่างใด และการผูกม้า² โดยที่พวกเจ้าจะทำให้ศัตรูของอัลลอฮ์และศัตรูของพวกเจ้ารู้สึกหวั่นเกรงด้วยสิ่งนั้น³ และพวกอื่น ๆ อีกอื่นจากพวกเขา⁴ ซึ่งพวกเจ้ายังไม่รู้จักพวกเขา อัลลอฮ์ทรงรู้จักพวกเขาดี และสิ่งที่พวกเจ้าบริจาคในหนทางของอัลลอฮ์นั้น ไม่ว่าจะเป็นสิ่งใดก็ตามสิ่งนั้นจะถูกตอบแทนแก่พวกเจ้าโดยครบถ้วนโดยที่พวกเจ้าจะไม่ถูกอธรรม”

(อัลอันฟาล : 60)

ท่านหญิงอาอิชะฮ์⁵ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا ได้รายงานฮะดีษบทหนึ่ง

((أَنَّهَا كَانَتْ مَعَ النَّبِيِّ فِي سَفَرٍ قَالَتْ: فَسَابَقْتُهُ فَسَبَقْتُهُ عَلَى رَجُلٍ فَلَمَّا حَمَلْتُ اللَّحْمَ سَابَقْتُهُ فَسَبَقَنِي فَقَالَ: هَذِهِ بَيْتُكَ السَّبَقَةَ))

ความว่า “แท้จริงนางได้เดินทางกับท่านนะบี ในการเดินทางครั้งหนึ่ง นางได้กล่าวว่า ฉันได้แข่งขันวิ่งกับท่านนะบี และฉันเป็นผู้ชนะท่านนะบี ด้วยสองเท้าของฉันเอง หลังจากที่น้ำหนักร่างกายของฉันได้เพิ่มขึ้น ท่านนะบี ก็ได้แข่งขัน

¹ หมายถึงพวกศัตรูที่คอยรุกราน (ดูพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย หน้า 427)

² โดยเลี้ยงดูมันให้ดีและอยู่ในสภาพที่พร้อมจะขี่มันได้เสมอ (ดูพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย หน้า 427)

³ หมายถึงกำลังรบและม้าที่เตรียมไว้ (ดูพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย หน้า 427)

⁴ คืออื่นจากศัตรูของอัลลอฮ์ และศัตรูของพวกเจ้าที่พวกเจ้ารู้ กล่าวคือนอกจากศัตรูของอัลลอฮ์และศัตรูของพวกเจ้าที่พวกเจ้ารู้แล้วยังมีศัตรูของพวกเจ้าอื่นจากนั้นอีกซึ่งพวกเจ้ายังไม่รู้จักพวกเขา (ดูพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย หน้า 427)

⁵ อาอิชะฮ์ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا บุตรสาวท่านอะบูบักร์ อัลซิดดิก อุมมุลมุอมีนีน อัลซิดดีเกาะฮ์ ภรรยาของท่านนะบี และท่านนะบี ได้แต่งงานกับนางที่นครมักกะฮ์ และท่านนะบี ได้ร่วมนอนกับนางที่นครมะดีนะฮ์ตอนนางอายุ 9 ปี และท่านนะบี ได้ตั้งชื่อเล่นให้กับนางว่า อุมมุลอับดุลอะซะฮ์ นางเป็นสตรีที่มีความรู้มากและเป็นสตรีที่มีความคิดที่เฉียบแหลม นางเป็นสตรีคนหนึ่งที่ยังมีรายงานฮะดีษจำนวนมากจากท่านนะบี หลายท่านจากบรรดาอัครสาวกของท่านนะบี และบรรดา تابعีนได้ศึกษาจากนางและรายงานฮะดีษของท่านนะบี จากนั้นนางได้เสียชีวิตในปีฮิจญ์เราะฮ์ศักราชที่ 57 (ดู Ibn al-Athīr, 2012:1/1549-1552 หรือดู Ibn Abd al-Bar n.d:4/1881-1885 หรือดู Khālid Suaād Kanū, 2012:1/46)

วังกับฉันอีกครั้ง และในครั้งนี้น้ท่านนะบี สามารถเอาชนะฉันได้ แล้วท่านนะบี ก็ได้กล่าวต่อฉันว่า การแข่งขันในครั้งนี้ เป็นการแก้มือชดเชยสำหรับการแข่งขันครั้งก่อน”

(บันทึกโดย Abū Daūd, n.d: 2/334)

ดังนั้นผู้วิจัยได้มองเห็นถึงความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เกี่ยวกับการศึกษาและทำการวิจัยในประเด็นนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มองค์ความรู้และการศึกษาแนวทางการเล่นกีฬาของครูมุสลิมะฮ์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในเขตอำเภอสายบุรี เป็นการศึกษเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเล่นกีฬา ของครูมุสลิมะฮ์สอนศาสนาและสามัญในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี เพื่อการเล่นกีฬาของมุสลิมะฮ์เป็นไปตามกฎเกณฑ์ข้อบัญญัติ การกีฬาตามวิถีอิสลาม เป็นการเล่นกีฬาที่พระองค์อัลลอฮ์ ทรงยอมรับและเป็นรูปแบบที่มาจากท่านนะบีมุฮัมมัด เพื่อการได้รับความสันติสุขทั้งดุนยา (โลกปัจจุบัน) และอาคีเราะฮ์ (โลกหน้า)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการเล่นกีฬาของครูมุสลิมะฮ์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเชิงเอกสารเป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับ “การเล่นกีฬาของมุสลิมะฮ์ตามวิถีอิสลาม: กรณีศึกษาสภาพและปัญหาการเล่นกีฬาของครูมุสลิมะฮ์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี” ซึ่งการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารปฐมภูมิ ซึ่งประกอบด้วยคัมภีร์อัลกุรอานหนังสือตฟิร หนังสือฮะดีษต่าง ๆ ปฐมตำราจากบรรดาอุละมาฮ์ที่เป็นที่รู้จักทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ประพันธ์เกี่ยวกับนियามการ กีฬาเชิงภาษาและเชิงวิชาการหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์การกีฬา ที่ระบุถึงการเล่นกีฬาของสตรีมุสลิมะฮ์ในรูปแบบศาสนาอิสลาม และศึกษาเอกสารทุติยภูมิ ซึ่งประกอบด้วยกรรวบรวมข้อมูลจากหนังสืออรรถาธิบายอัลกุรอานที่อธิบายความหมายของอายะฮ์ที่เกี่ยวข้องกับการเล่นกีฬา การรวบรวมข้อมูลจากตำราและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเล่นกีฬา กฎเกณฑ์และข้อกำหนดที่มีอยู่ในตัวกีฬา การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาการกีฬาจากตำราหนังสือศาสนาจากห้องสมุด จากเว็บไซต์ต่าง ๆ ในอินเทอร์เน็ต และจากทัศนะของบรรดาอุละมาฮ์กฎหมายอิสลามในสมัยอดีตและปัจจุบัน ศึกษาสภาพและปัญหาการเล่นกีฬาของครูมุสลิมะฮ์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 20 ท่าน ผ่านแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยได้ศึกษาถึงสภาพและปัญหาการเล่นกีฬาของ ครูมุสลิมะฮ์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเชิงพื้นที่เฉพาะโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้เก็บรวบรวมมาทำการวิเคราะห์ โดยอาศัยวิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ และนำเสนอผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์เพื่อตอบคำถามการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเล่นกีฬาของครูมุสลิมะฮ์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ในด้านหลักการศรัทธาทางศาสนามีดังต่อไปนี้

ด้านหลักการศรัทธาทางศาสนา

ผลการสัมภาษณ์พบว่า “การเล่นกีฬาของครุฑมุสลิมะฮ์ในโรงเรียนแห่งนี้มีความสอดคล้องกับหลักการศรัทธาทางศาสนา เพราะการเล่นกีฬาเป็นการส่งเสริมให้มีสุขภาพที่ดี กีฬาเป็นสิ่งที่ท่านนะบี ให้การสนับสนุน ส่วนการใช้ไสยศาสตร์หรือมายากลในการเล่นกีฬา การก้มกราบไหว้ นักกีฬาต่อคนบางกลุ่มหรือฝูงชนนั้น ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้คำตอบว่าการกระทำต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ไม่มีในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามแห่งนี้ ส่วนการถือข้อไฟตามรูปแบบกีฬาโอลิมปิกนั้น ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้คำตอบว่ามีการกระทำดังกล่าวแต่เปลี่ยนรูปแบบจากการถือข้อไฟจริงมาเป็นรูปแบบถือไม้ และเปลี่ยนรูปแบบจากไฟจริงมาเป็นรูปแบบไฟเทียมที่ทำมาจากกระดาษสี ส่วนการหลอกลวงหรือการมอบสินรางวัลต่อผู้ชนะที่มีรูปแบบเป็นลักษณะรูปปั้นหรือเจว็ดนั้นไม่มีในโรงเรียนแห่งนี้ เพราะการหลอกลวงไม่สามารถจะเกิดขึ้นได้เนื่องจากการเล่นกีฬาดังกล่าวจะมีกรรมการเพื่อเป็นผู้ตัดสินอยู่แล้ว ส่วนชนิดสินรางวัลนั้นก็จะเป็นรูปแบบเหรียญเงิน เหรียญทอง ขนมอบและอื่น ๆ” (สัมภาษณ์จากผู้บริหาร ครูพล และครุฑมุสลิมะฮ์โรงเรียนดรุณศาสน์วิทยา เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2563 เวลา 09:35 น.-09:45 น.)

ผลการสัมภาษณ์ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับการสังเกตการณ์ “ด้านการเล่นกีฬาของครุฑมุสลิมะฮ์ในโรงเรียนแห่งนี้มีความสอดคล้องกับหลักการศรัทธาทางศาสนา เช่น ไม่มีการใช้ไสยศาสตร์หรือมายากลในการเล่นกีฬา ไม่มีการก้มกราบไหว้ นักกีฬาต่อคนบางกลุ่มหรือฝูงชน ไม่มีการมอบสินรางวัลให้ต่อผู้ชนะที่มีรูปแบบเป็นลักษณะรูปปั้นหรือเจว็ด ไม่มีการถือข้อไฟตามรูปแบบกีฬาโอลิมปิก แต่มีการถือไม้เปลี่ยนจากถือไฟและจุดไฟเทียมที่ทำมาจากกระดาษสีเปลี่ยนจากจุดไฟจริงตามรูปแบบกีฬาโอลิมปิกในช่วงเปิดพิธี มีการหลอกลวงในบางครั้งโดยไม่ปฏิบัติตามกฎกติกาที่ทางโรงเรียนได้กำหนดไว้” (สังเกตจากโรงเรียนดรุณศาสน์วิทยา เมื่อวันที่ 17-20 มีนาคม 2562 เวลา 09:00 น.-15:30 น.)

จากผลการวิจัยดังกล่าวพบว่า “การเล่นกีฬาในอิสลามนี้สามารถที่จะทำการเล่นได้เมื่อไม่มีการกระทำที่ขัดแย้งกับหลักการศรัทธา เช่น การใช้ไสยศาสตร์หรือมายากลในการเล่นกีฬา เพราะมายากลหรือไสยศาสตร์นั้นเป็นการกระทำที่เป็นบาปใหญ่ที่ควรหลีกเลี่ยง” ซึ่งท่านนะบี ได้กล่าวในฮะดีษบทหนึ่งที่เชื่อมโยงกับประเด็นนี้ ((اجْتَنِبُوا السَّبْعَ الْمُوبِقَاتِ، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَا هُنَّ؟ قَالَ: الشِّرْكُ بِاللَّهِ، وَالسَّحَرُ، وَقَتْلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ، وَآكُلُ الرِّبَا، وَآكُلُ مَالِ الْيَتِيمِ، وَالتَّوَلَّى يَوْمَ الزَّحْفِ، وَقَذْفُ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ (الْغَافِلَاتِ))

ความว่า “พวกท่านจงห่างไกลจากเจ็ดบาปใหญ่ที่จะนำไปสู่ความหายนะ บรรดาอัครสาวกได้กล่าวว่า โอ้! ท่านเราะสูลของอัลลอฮ์ มันคืออะไรบ้าง? ท่านนะบีได้กล่าวว่า การตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ การเล่นไสยศาสตร์ การเซ่นฆ่าชีวิตหนึ่งที่อัลลอฮ์ได้ทรงห้ามนอกจากด้วยความจำเป็น การกินดอกเบี้ย การกินทรัพย์สินเด็กกำพร้า การหนีจากสงคราม และการใส่ร้ายสาวบริสุทธิ์ผู้มีศรัทธาว่าผิดประเวณี”

(บันทึกโดย Ibn Baṭṭāl, 2003: 8/185)

จากผลการวิจัยดังกล่าวยังพบว่า “การเล่นกีฬาไม่มีการก้มกราบไหว้ นักกีฬาต่อคนบางกลุ่มหรือฝูงชน เพราะการก้มกราบไหว้ต่อมนุษย์ด้วยกันหรือต่อสิ่งอื่นนอกเหนือจากอัลลอฮ์ นั้นเป็นการกระทำที่ต้องห้ามในศาสนาอิสลาม การก้มกราบไหว้นั้นเป็นสิทธิของพระองค์อัลลอฮ์ เพียงผู้เดียวที่ศรัทธาชนต้องปฏิบัติ” ส่วนฮะดีษที่ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ ฮะดีษที่รายงานโดยเศาะฮาบะฮ์ของท่านนะบี ที่มีชื่อว่าท่านอะนัส رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ((قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ الرَّجُلُ مِمَّا يَلْقَى أَخَاهُ أَوْ صَدِيقَهُ أَيْحَنِ لَه؟ قَالَ: لَا، قَالَ: أَيْلَتَرْمُهُ وَيُقْبَلُ؟ قَالَ: لَا، قَالَ: أَيْأَخُذُ بِيَدِهِ وَيُصَافِحُهُ؟ قَالَ: نَعَمْ))

ความว่า “ท่านอะนัสได้กล่าวว่า มีชายผู้หนึ่งได้ถามท่านนะบี ว่า โอ้อท่านเราะซูลของอัลลอฮ์ มีบางคนจากพวกเราในยามที่เขาได้พบปะกับพี่น้องของเขาและสหายของเขา เขาต้องทำการก้มกราบไหว้ต่อพี่น้องของเขาและสหายของเขาด้วยกระนั้นหรือ? ท่านนะบี ก็ได้ให้คำตอบว่า ไม่ต้อง ชายดังกล่าวก็ได้ถามท่านนะบี อีกว่า เขาต้องกอดคอกับพี่น้องของเขาและสหายของเขาและจับมือของเขาด้วยกระนั้นหรือ? ท่านนะบี ก็ได้กล่าวว่า ไม่ต้อง ชายดังกล่าวก็ได้ถามอีกว่า เขาต้องทำการจับมือพี่น้องของเขาและสหายของเขาพร้อมกับสลามด้วยการจับมือกระนั้นหรือ? ท่านนะบี ก็ได้กล่าวว่า ใช่”⁶

(บันทึกโดย Abū Isā al-Tirmizī, 1975: 2728)

จากผลการวิจัยยังพบว่า “การมอบสินรางวัลให้ต่อผู้ชนะที่มีรูปแบบเป็นลักษณะรูปปั้นหรือเจรวัดนั้น ถือเป็นสิ่งที่ต้องห้ามเช่นกันในศาสนาอิสลาม เพราะบรรดามะลาอิกัตเราะซุมัตจะไม่เข้าบ้านที่มีรูปปั้นเจรวัด” ดังฮะดีษที่ท่านนะบี ได้กล่าวไว้ว่า

((لَا تَدْخُلُ الْمَلَائِكَةُ بَيْتًا فِيهِ كَلْبٌ وَلَا صُورٌ نَمَائِلٌ))

ความว่า “บรรดามะลาอิกัต⁷ จะไม่เข้าบ้านที่มีในบ้านนั้นสุนัขและรูปปั้นเจรวัด”⁸

(บันทึกโดย Abū al-Farj, 1997: 1/359)

จากผลการวิจัยยังพบว่า “การถือช่อไฟและจุดไฟตามรูปแบบกีฬาลูกปัดในช่วงเปิดพิธี เป็นการกระทำที่ลอกเลียนแบบศาสนาอื่น โดยเฉพาะศาสนาที่กราบไหว้บูชาไฟ ซึ่งการกระทำเช่นนี้ไม่ควรมีในกีฬาของมุสลิมหรือมุสลิมะฮ์ เพราะการลอกเลียนแบบศาสนาอื่นที่ไม่ใช่ศาสนาอิสลาม ไม่ว่าในด้านใดของชีวิตประจำวัน เป็นการกระทำที่อัลลอฮ์ และท่านนะบี ได้ทรงห้ามมิให้ปฏิบัติ” ซึ่งหลักฐานจาก อัลกุรอานอัลลอฮ์ ได้ทรงตรัสความว่า

((وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَاِنَّهُ مِنْهُمْ))

(الْمَائِدَةُ: 51)

ความว่า “และผู้ใดในหมู่พวกเจ้าเอาพวกเขามาเป็นมิตรแล้วไซ้ แน่แน่นอนผู้นั้นก็เป็นคนหนึ่งของพวกเขา”⁹ (ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 51 : อัลมาอิดะฮ์)

ส่วนหลักฐานจากฮะดีษท่านนะบี ได้กล่าวว่า

((مَنْ تَشَبَهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ))

ความว่า “ผู้ใดที่ลอกเลียนแบบกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แท้จริงแล้วเขาก็เป็นส่วนหนึ่งจากกลุ่มนั้น”

(บันทึกโดย al-Ṣan aānī, 1960: 4/175)

จากผลการวิจัยยังพบว่า “การหลอกลวงในการเล่นกีฬาหรือในด้านใดก็ตามเป็นการกระทำที่ศาสนาอิสลามทรงห้ามเช่นกัน ผู้ที่ทำการหลอกลวงท่านนะบี ไม่ยอมรับว่าเป็นประชาชนชาติของท่าน และในวันกิยามัตผู้หลอกลวงจะถูกลงโทษที่มีข้อความเขียนว่าเขาผู้นี้ได้หลอกลวงคนนั้นคนนั้นเมื่อตอนมีชีวิตอยู่บนโลกดุนยา” ในประเด็นนี้ท่านนะบี □ ได้กล่าวไว้ว่า

⁶ (ดู Khālid Suaād Kanū, الألعاب الرياضية أحكامها وضوابطها, 209-210)

⁷ หมายถึงบรรดามะลาอิกัตที่จะนำความเมตตาและเราะซุมัตจากพระเจ้าทรงอภิบาล ลงมา ไม่ใช่มะลาอิกัตที่เอาวิญญาณและไม่ใช่มะลาอิกัตที่ถูกส่งมาเป็นผู้คุ้มกันมนุษย์ (ดู Abū al-Saaādāt, النهاية في غريب الحديث والأثر, المكتبة العلمية: بيروت, 1979), 789).

⁸ (ดู Khālid Suaād Kanū, الألعاب الرياضية أحكامها وضوابطها, 225.

⁹ (ดูพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย หน้า 260)

((مَنْ غَشَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا))

ความว่า “ผู้ใดที่หลอกลวงเรา เขาไม่ใช่สมาชิกของเรา”

(บันทึกโดย al-Buwaitī, 2018:13/103)

ส่วนอีกะษะดีษหนึ่งทีกล่าวถึงประเด็นการหลอกลวงนี้ ท่านนะบี ได้กล่าวว่า

((إِنَّ الْغَادِرَ يُرْفَعُ لَهُ لَوَاءٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُقَالُ هَذِهِ غَدْرَةُ فُلَانٍ بْنِ فُلَانٍ))

ความว่า “แท้จริงแล้วคนหลอกลวงนั้น จะมีธงยกขึ้นสำหรับเขาในวันกิยามัต และจะมีเสียงกล่าวว่า คน ๆ นี้ ได้หลอกลวงคนนั้นบุตรคนนี้”

สรุปผลการวิจัย

จากการสอบถาม การสัมภาษณ์และการสังเกตสภาพและปัญหาการเล่นกีฬาของครูมุสลิมะฮ์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยจะขอสรุปตามวัตถุประสงค์ดังนี้

สภาพและปัญหาในด้านหลักการศรัทธาทางศาสนาที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากผู้บริหาร ครูพละ และครูมุสลิมะฮ์ทั้ง 4 โรงเรียนและได้คำตอบมาว่าการเล่นกีฬาของครูมุสลิมะฮ์ในโรงเรียนต่าง ๆ เหล่านี้มีความสอดคล้องกับหลักการศรัทธาทางศาสนา เพราะการเล่นกีฬาเป็นการส่งเสริมให้มีสุขภาพที่ดีและกีฬาเป็นสิ่งที่ท่านนะบี ﷺ เองได้ทำการปฏิบัติด้วยตัวเอง ในบางครั้งท่านก็เล่นกีฬากับภรรยาของท่าน และในบางครั้งก็เล่นกีฬาดังกล่าวกับบรรดาอัครสาวกของท่านทั้งหลาย ส่วนสภาพและปัญหาการใช้ไสยศาสตร์หรือมายากลในการเล่นกีฬา การกั้มกราบไหว้นักกีฬาต่อคนบางกลุ่มหรือฝูงชนนั้นผู้บริหาร ครูพละ และครูมุสลิมะฮ์จากโรงเรียนทั้ง 4 โรงเรียนได้ให้คำตอบที่คล้าย ๆ กันว่าการกระทำต่าง ๆ ที่ได้เอ่ยมาเหล่านี้ไม่มีในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ส่วนสภาพและปัญหาการถือข้อไฟตามรูปแบบกีฬาโอลิมปิกนั้น ผู้บริหาร ครูพละ และครูมุสลิมะฮ์ทั้ง 4 โรงเรียนได้ให้คำตอบว่ามีบางโรงเรียนที่ลอกเลียนแบบการกระทำดังกล่าว แต่เปลี่ยนรูปแบบจากการถือข้อไฟจริงมาเป็นรูปแบบถือไม้ และเปลี่ยนรูปแบบจากไฟจริงที่จุดบนเตาไฟที่ได้เตรียมไว้แล้วมาเป็นรูปแบบไฟเทียมที่ทำจากกระดาษสี ส่วนสภาพและปัญหาการหลอกลวงหรือการมอมสินรางวัลต่อผู้ชนะที่มีรูปแบบเป็นลักษณะรูปปั้นหรือเจว็ดนั้น ผู้บริหาร ครูพละ และครูมุสลิมะฮ์ทั้ง 4 โรงเรียนได้ให้คำตอบที่คล้าย ๆ กันว่าไม่มีการกระทำและสินรางวัลประเภทดังกล่าวในโรงเรียนทั้ง 4 โรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การเล่นกีฬาของมุสลิมะฮ์ตามวิถีอิสลาม: กรณีศึกษาสภาพและปัญหาการเล่นกีฬาของครูมุสลิมะฮ์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี” โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ เชิงเอกสาร และเชิงภาคสนาม จากผลการวิจัยนี้มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

การเล่นกีฬาของครูมุสลิมะฮ์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอสายบุรีจังหวัดปัตตานีนี้ สภาพและปัญหานั้นมีในทุก ๆ ด้านที่ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามและทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาทั้ง 4 โรงเรียนต่าง ๆ เหล่านั้น ซึ่งการวิจัยที่ศึกษาในหัวข้อเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเล่นกีฬาของครูมุสลิมะฮ์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่ายังไม่มีนักวิจัยหรือนักศึกษาคนใดที่เขียนวิจัยหรือศึกษาในด้านนี้โดยตรงและเหมือนกับการวิจัยนี้ แต่จะมีบางเรื่องบางเนื้อหาที่คล้ายและสอดคล้องกับการวิจัยนี้ ดังที่ผู้วิจัยได้ทำการอภิปรายในหัวข้อแรกจากวัตถุประสงค์ที่ได้ทำการอภิปรายข้างต้น ส่วนเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ทำศึกษานั้น ไม่มีเอกสารใด ๆ ที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในข้อนี้ ไม่ว่าจะเป็นตำราหนังสือภาษาอาหรับ ตำราหนังสือภาษาไทยหรือจากสื่อต่าง ๆ เช่นอินเทอร์เน็ตและอื่น ๆ แต่มงานวิจัยที่มีความสอดคล้องในบางส่วนกับงานวิจัยนี้ ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวเป็นงานวิจัยของนักศึกษาที่มีชื่อว่ามะนาล สาลิม มุซา อัลเราะ

วาซิดะฮ์ (Manāl Sālīm Mūsā al-Rawāshidah) ในงานวิจัยที่มีชื่อ (الضوابط الشرعية لممارسة المرأة الرياضة) al-Dawābit al-Sharīyyat li Mumārasat al-Marat al-Riyādah จากคณะชะรีอะฮ์สาขากฎหมายอิสลาม มหาวิทยาลัย มุตะฮ์ ในจังหวัดการังทางตอนภาคใต้ของปะเทศจอร์แดน ในประเด็นเกี่ยวกับคำนิยาม กฎเกณฑ์ข้อบัญญัติการกีฬา บทบัญญัติทางศาสนาถึงการอนุมัติการเล่นกีฬา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยดังกล่าวในประเด็นการเล่นกีฬาของสตรีและกฎเกณฑ์ข้อบัญญัติการกีฬาสำหรับสตรี แต่มีความแตกต่างกับการวิจัยนี้ตรงที่ว่า ท่านได้กล่าวถึงผลประโยชน์ที่ได้รับจากการออกกำลังกายและเล่นกีฬา และท่านยังได้กล่าวถึงประเภทของกีฬา ซึ่งสองประเด็นนี้ไม่มีในงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยในงานวิจัยชิ้นนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

- 1) นำผลการวิจัยสื่อให้สังคมไทยได้เข้าใจว่า บรรดาสตรีที่นับถือศาสนาอิสลามหรือที่เรียกขานในสังคมมุสลิมว่ามุสลิมะฮ์นั้น มีกฎเกณฑ์การเล่นกีฬาที่ศาสนาทรงกำหนดและต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดในยามเล่นกีฬาหรือทำการออกกำลังกาย
- 2) นำผลการวิจัยสื่อให้สังคมไทยได้รับรู้ว่า ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาที่อนุญาตให้บรรดาสตรีมุสลิมะฮ์สามารถเล่นกีฬาได้ราบไต่ที่สามารถปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ข้อบัญญัติการกีฬาที่ทางศาสนาได้กำหนดไว้และยังเป็นศาสนาที่ให้การสนับสนุนการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย
- 3) นำผลการวิจัยสื่อให้สังคมไทยได้รับทราบว่า การเล่นกีฬาของบรรดาสตรีที่ไม่นับถือศาสนาอิสลามนั้นมีความแตกต่างกันกับการเล่นกีฬาของบรรดาสตรีที่นับถือศาสนาอิสลามหรือที่เรียกขานในสังคมมุสลิมว่ามุสลิมะฮ์ ในด้านการแต่งกายและอื่น ๆ
- 4) นำผลการวิจัยนี้ไปเผยแพร่โดยนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาพลศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้นักเรียนทั้งชายและหญิงที่นับถือศาสนาอิสลามและไม่นับถือศาสนาอิสลามได้รับรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ข้อบัญญัติการกีฬาตามวิถีอิสลามที่ต้องรับรู้และปฏิบัติตามในยามเล่นกีฬาหรือทำการออกกำลังกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลาม
- 5) นำผลการวิจัยนี้ไปเผยแพร่ตามสถานที่ต่าง ๆ ที่มีบรรดามุสลิมะฮ์ทำงานอยู่เพื่อรับรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ข้อบัญญัติการกีฬาตามวิถีอิสลาม เพื่อที่จะได้ศึกษาและนำไปปฏิบัติในยามเล่นกีฬาหรือทำการออกกำลังกาย ได้ปฏิบัติตามในยามเล่นกีฬาหรือทำการออกกำลังกาย
- 6) นำผลการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการเล่นกีฬาตามวิถีศาสนาอิสลาม

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการเล่นกีฬาของครู มุสลิมะฮ์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในอำเภอและจังหวัดอื่น ๆ ของประเทศไทยด้วย
- 2) ควรศึกษาเชิงประจักษ์จากครูมุสลิมะฮ์ที่ประสบความสำเร็จในการเล่นกีฬาเมื่อได้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ข้อบัญญัติการกีฬาตามวิถีที่ทางศาสนาอิสลามได้กำหนดไว้ เพื่อนำผลจากการศึกษามาเป็นข้อสรุปและเป็นแบบอย่างเพื่อการปฏิบัติสำหรับบรรดาสตรีมุสลิมะฮ์คนอื่น ๆ ที่ไม่รับรู้และไม่เข้าใจในด้านกฎเกณฑ์ข้อบัญญัติการกีฬาตามวิถีทางที่ศาสนาอิสลามได้กำหนดไว้

3) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการเล่นกีฬาของครู มุสลิมะฮ์ที่ทำการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนสามัญด้านเดียวหรือโรงเรียนภาครัฐ เพื่อมาทำการเปรียบเทียบ ศึกษาวิเคราะห์การเรียนรู้ พฤติกรรม และความแตกต่างระหว่างครูมุสลิมะฮ์สอนศาสนาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนากับครูที่ไม่ใช่มุสลิมะฮ์ในโรงเรียนเอกชนสอนสามัญด้านเดียวหรือครูที่ไม่ใช่มุสลิมะฮ์ในโรงเรียนภาครัฐ

4) ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับสตรีมุสลิมะฮ์ถึงสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ด้านการเล่นกีฬาเพียงด้านเดียว เช่น ด้านการคบค้าสมาคม ด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตร ด้านการปฏิบัติตัวของมุสลิมะฮ์ในช่วงเวลาที่อยู่บ้าน และด้านอื่น ๆ อีกที่เกี่ยวข้องกับมุสลิมะฮ์

5) ควรมีการแยกแยะเป็นหัวข้อเล็ก ๆ เป็นการเฉพาะ เช่น ศึกษาและวิจัยด้านการแต่งกายของมุสลิมะฮ์เพียงด้านเดียวโดยละเอียดถี่ถ้วน และศึกษาวิจัยด้านอื่น ๆ อีก เป็นต้น เพื่อง่ายต่อการค้นหาและศึกษาสำหรับผู้ที่ต้องการทำการวิจัยในครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

หนังสือภาษาไทย:

ศูนย์กษัตริย์ฟาฏอนีเพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน 1998 พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมความหมายภาษาไทย. ศูนย์กษัตริย์ฟาฏอนีเพื่อการพิมพ์อัลกุรอานแห่งนครมะดีนะฮ์ประเทศซาอุดีอาระเบีย

หนังสือภาษาอาหรับ:

Abū Al-Farj, Abd al-Rahmān Ibn al-Jauzī. 1997. Kashf al-Mushkil min hadith al-Sahīhāin (كَشَفَ الْمُشْكِلِ مِنْ حَدِيثِ الصَّحِيحَيْنِ). Al-Riyād: Dār al-Waṭan.

Abū al-Saaʿidāt, al-Mubārak Bin Muhammad. 1979. Al-Nihāyat fī gharīb al-Hadīth wa al-Athar (النَّهْيَةُ فِي غَرِيبِ الْحَدِيثِ وَالْأَثَرِ). Beirut: Al-Maktabat al-Ilmiyah.

Abū Daud, Sulaimān bin al-Ash ath. n.d. Sunan Abī Daud (سُنَنُ أَبِي دَاوُدَ). Beirut: Dar al-Kutub al-Arabiyy.

Abū Isā al-Tirmizī, Muhammad Bin Isā. 1975. al-Jāmi al-Ṣahīh Sunan al-Tirmizī (الْجَامِعُ الصَّحِيحُ سُنَنُ التِّرْمِذِيِّ). Beirut: Dar Ihyā al-Turāth al-Arabī.

al-Buwaiṭī, Muhammad al-Amīn. 2018. Sharh sunan Ibn mājah al-Musammā murshid zawī al-hijā wa al-Hājat ilā sunan Ibn mājah wa al-Qāul al-Muktafā alā sunan al-Musṭafā (شَرْحُ سُنَنِ ابْنِ مَاجَةَ الْمُسَمَّى «مُرْشِدُ ذَوِي الْحِجَا وَالْحَاجَةِ إِلَى سُنَنِ ابْنِ مَاجَةَ وَالْقَوْلِ الصَّحِيحِ عَلَى سُنَنِ الْمُصْطَفَى»). Al-Suuūdiyyah: Dār Al-Minhāj.

al-Ṣan aʿnī, Muhammad Bin Ismāʿīl 1960. Subul al-Salām (سُبُلُ السَّلَام). Maktabat Muṣṭafā al-Bābī al-Halabī.

Ibn Abd al-Bar, Yusuf bin abdullāh. 1992. al-Istīʿāb fi Marifati al-Ashāb (الِإِسْتِيعَابُ فِي مَعْرِفَةِ الْأَصْحَابِ). Dār al-Jīl.

Ibn al-Athīr, Izzudīn. 2012. Asad al-Ghābah fi Marifati al-Sahābah (أَسَدُ الْعَابَةِ فِي مَعْرِفَةِ الصَّحَابَةِ). Beirut: Dār Ibnu hazam.

Ibn baṭṭāl Alī Bin Khalaf. 2003. Sharh Sahīh al-Bukhārī (شَرْحُ صَحِيحِ الْبُخَارِيِّ). Al-Riyād: Maktabat al-Rushd.

ปริญญานิพนธ์/วิทยานิพนธ์/รายงานวิจัย:

Khalid Suaʿd Kanū. 2012. Al-Alaʿb al-Riyāḍiyyah ahkāmuhā wa dawābituhā (الْأَلْعَابُ الرِّيَاضِيَّةُ أَحْكَامُهَا وَضَوَائِبُهَا). Suriyyah: Dar al-Nawādir.

Manāl Sālim, Mūsā al-Rawāshidah. 2006. al-Dawābit al-Sharʿiyyat li Mumārasat al-Marʿat al-Riyāḍah (الضَوَائِبُ الشَّرْعِيَّةُ لِمُمَارَسَةِ الْمَرْأَةِ الرِّيَاضَةِ). Jordan: Jamiah Mutah.